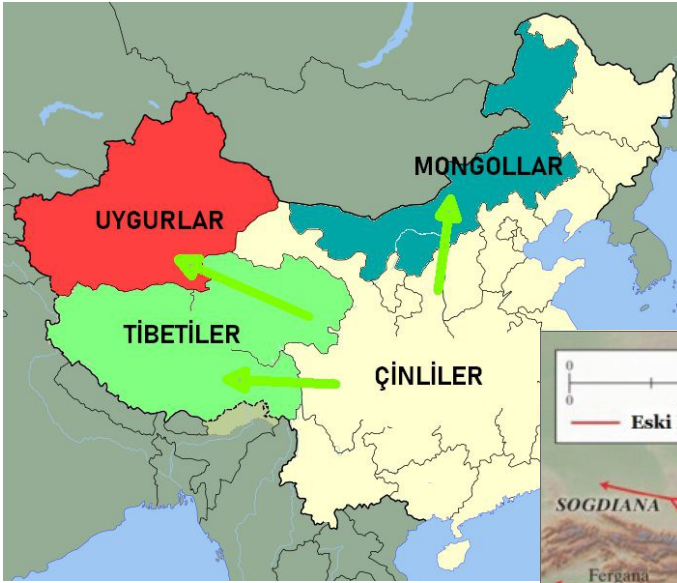


Ramazan 2019 - gün 20

Halk: **UYGURLAR** (Orta Asya)



Uygurlar bir türk halkıdır, Uygurca İstanbul Türkçesine yakındır; birkaç hafta içinde insan alışıp o dili konuşmaya başlar.

1760 yıllarından sonra Çin, Uygurların yaşadığı bölgeyi ele geçirdiler. Bugün Çinler Uygurların bölgesine 'Sincan', Türkler ise 'Doğu Türkistan' derler.

Yukarıdaki haritada Çinlilerin yaşadığı ana bölgeyi görüyoruz. Etrafta yaşayan, başka dil konuşan halklara egemen olup gittikçe daha hızlı bir tempoda Çinlileri gönderip yerleştiriyorlar, öyle ki, yerli hak zamanla azınlık kalsın.

Doğu Türkistan'da şu anda 28 milyon kişi yaşıyor. Bunların 45% Uygur, 40% Çinli, 6% Kazak, 5% Hui (Çince konuşan müslümanlar) ve 2% başka halklardır.

Son yıllarda müslüman devletler Uygurların arasında bir özgürlük hareketi desteklemeye başladılar. Kimi müslümanlar radikallaşıp devlet yerlerine saldırı yaptılar.

Çinlilerin tepkisi çok sert oldu: binlerce kişi hapse yolladılar ve yaklaşık bir milyon Uygur 'Eğitim Kamp-ları'nda tutuyorlar. Orada hem işkence, hem de beyin yıkaması yapılıyor - kendi dili ve kültürünü, hem de islamiyeti unutturmaya çalışıyorlar. Ayrıca, bütün Sincan'da son teknoloji kullanıp bütün Uygurları elektronik cihazlarla, yüz tanıma teknolojisi ile ve interneti kontrol ederek gece gündüz izliyorlar. En ufak hareketlere ağır cezalar veriliyor.

Bu gelişmelere müjdenin yayılması açısından bir anlam verebilir miyiz?

Uygurlar önce Budist olup, 10. yüzyıldan sonra müslümanlaştırıldı. Tarih boyunca çok kapalı ve Mesihin öğretilerine karşı duran bir halk idi. Ancak 20. yüzyılda ilk misyonerler gelip Uygurlara müjdelemeye denediler.

Birinci türk misyoneri olan Mehmet Şükrü, 1892 Kaşgar kasabasında yerleşti. Bir tek imanlı yoktu. Hemen İncili Uygurcaya tercüme etmeye başladı. Mehmet Şükrü 1900 yılında Bulgaristan'a yerleşti; bazı İsveç misyonerler ise, onun işini devam ettirdiler. 1933 yılına kadar aşağı yukarı 500 kişi imana geldi.

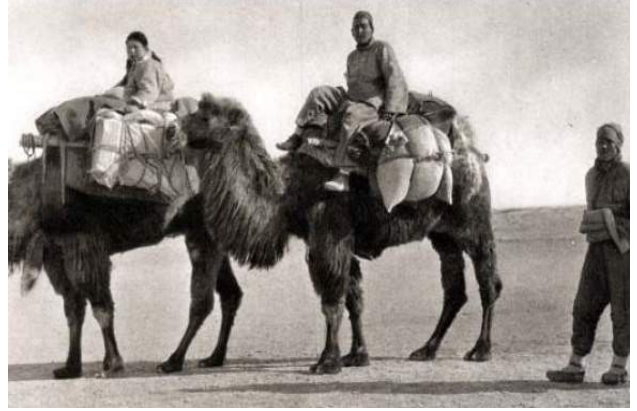
O yıl Uygurlar, Çinlilere karşı bir ayaklanma yaptılar. Abdullah Han adında bir general hükümete geçti ve bütün imanlıların öldürülmesini buyurdu. Kimi erkeklerin kafasını kestiler, kimisi hapse öldü. Kadınları ve çocukları müslüman beylerin haremlerine



kapatıp köle ettiler. Ancak birkaç çocuk ve kadın hayatta kaldı. Onlar da sonra ikinci dünya savaşı ve komunist hükümetinin baskılarına kaldılar. Uygur kilisesinin sonu böyle oldu.



1920'lerde Kaşgar'daki imanlılar



Taklimakan Çölünde müjdeciler

UYGUR halkı için dua konuları:

1. 1990'dan sonra yüzlerce Uygur Rab İsa'ya geldi. Ama çok büyük baskılar altında yaşıyorlar. Kendi aileleri onlara hain gözüyle bakıyorlar; devlet de Uygurların arasındaki huzursuzluk büyümesin diye, din değiştirmesine karşı çıkıyor. Rab o cesur imanlıların acsını dindirsin, güç ve anlayış versin.
2. Çin hükümeti Doğu Türkistan'a çinlileri yerleştirirken, hiç anlamadan en azında 1 milyon çinli Mesihçi oraya yolladı. Onların çoğu Urumçi kasabasında yaşıyorlar (nüfusu: 3,7 milyon). Uygurlardan uzak ve izole yaşıyorlar. Dua edelim ki, cesaret bulup Uygurlara müjdelesinler.
3. Çin'in dışında da Uygurlar yaşıyor: Kazakistan 223,100 - Özbekistan 55,220 - Kırgızistan 49,000 - Türkiye 45,800 - Suudi Arabistan 50,000 ve birçok Avrupa devletlerinde. Dua edelim, oradaki imanlılar Uygurları bulup onlara müjdelesinler.



Taklimakan Çölü



Urumçi



Uygur halkına yapılan baskılar

